

Шевченко О.О.

Національний університет «Києво – Могилянська академія»,
к. е. н., доцент кафедри економічної теорії

ФІНАНСОВИЙ СЕКТОР ЯК ЧИННИК СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

В останні десятиріччя зростає роль фінансових ринків у національних економіках усіх країн світу. Фінансовий ринок перетворюється на один з ключових інструментів розвитку національної економіки, ефективне використання якого дає можливість вирішувати як фінансові проблеми, так і соціальні та інвестиційні. Формування в Україні конкурентоспроможного фінансового ринку, інтегрованого у світову фінансову систему, є надзвичайно важливим завданням, адже це буде сприяти сталому економічному зростанню України, забезпеченю макрофінансової стабільноті, підвищенню надійності та прозорості фінансової системи, підвищенню довіри до нього, досягненню європейських стандартів. Саме для досягнення цієї мети Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Міністерство фінансів України та Фонд гарантування вкладів фізичних осіб підписали та почали втілювати Стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року [2].

В Стратегії зазначається, що для макрофінансової стабілізації національної економіки в 2014 – 2019 роках позитивні наслідки мала реформа фінансового сектору, реформа монетарної політики НБУ сприяла стабілізації банківської системи України, запроваджено нове ліберальне валютне регулювання, завдяки новим підходам до банківського нагляду банківський сектор очищений від токсичних і неплатоспроможних банків [2].

Одночасно в останні роки відбуваються зміни у функціонуванні фінансового ринку України:

- зменшується частка банківського сектору, який витісняється спеціалізованими кредитно-фінансовими установами (за даними НБУ на 30.09 2020 року банківські послуги складають 7 %, небанківські фінансові послуги – 93%) [3],
- посилюється конкуренція як у банківському секторі, так і між учасниками небанківського сектору ;
- з розвитком технологій зростає обсяг безготівкових операцій (рівень готівки в економіці у 2019 році порівняно з 2014 роком зменшився з 17,8% до 9,2% від ВВП;
- частка безготівкових операцій у загальному обсязі операцій із використанням платіжних карток збільшилася з 25,0% у 2014 році до 49,7% на кінець вересня 219 року) [1],
- збільшується перелік фінансових операцій, що здійснюються дистанційно (платіжний ринок складається з 36 платіжних систем, створених резидентами та 13 міжнародних платіжних систем, створених нерезидентами) [3].

Разом з тим, незважаючи на певні досягнення у реформуванні фінансового сектору України за останні роки, він потребує подальшого розвитку і вдосконалення. Залишається недостатньою кредитна активність банків та небанківських фінансових установ і їхній внесок в економічне зростання; неефективний механізм захисту прав кредиторів, проблема непрацюючих кредитів стримують кредитування реального сектору банківськими та небанківськими фінансовими установами; конкуренція на ринку банківських послуг обмежується значною часткою державного сектору (на кінець III кварталу 2019 року частка банків з державним капіталом становила 54% у чистих активах сектору та 63% у депозитах фізичних осіб) [1]; незначною та неефективною є державна підтримка малого і середнього бізнесу (особливо в умовах карантинних обмежень); низькими є обсяги операцій з цінними паперами. Для прискорення інтеграції фінансового ринку України у світову фінансову систему потребує

подальшого вдосконалення регуляторне законодавство у відповідності до міжнародних стандартів.

Виходячи з викликів та завдань, які стоять перед фінансовим сектором України, в Стратегії визначено його місію як «драйвера сталого та інклузивного розвитку економіки України та сприяння підвищенню добробуту громадян через забезпечення ефективного акумулювання, розподілу та обігу фінансових ресурсів в економіці» [2].

Для виконання даної місії стратегічними напрямами розвитку фінансового сектору визначено: досягнення фінансової стабільності; сприяння макроекономічному розвитку; фінансова інклузія; розвиток фінансових ринків; інклузивний розвиток.

Список літератури:

1. <https://bank.gov.ua/ua/markets>
2. https://mof.gov.ua/storage/files/Strategija_financovogo_sektoru_ua.pdf
3. <https://bank.gov.ua/ua/news/all/rezulatati-litsenzuvannya-ta-reyestratsiyi-finansovih-ustanov-natsionalnim-bankom-u-veresni>

Щепцов В. Д.

Національний університет “Києво-Могилянська академія”,
студент МП-2, «Економіка»

ТЕОРІЯ КОНТРАКТІВ: УДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМИН СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Актуальність теми. Як відомо удосконалення суб'єктів господарювання є досить важливим процесом, адже саме від якості їх відносин залежить рівень їх економічного розвитку. Причинами фундаментальної недосконалості на сьогодні сучасних ринкових структур, на думку нових кейнсіанців, є різнорідність кінцевих продуктів і факторів виробництва, а також асиметричність інформації, тобто нерівномірний розподіл інформації про угоду (контракт) між сторонами, які беруть участь в такій операції. Інформаційні переваги продавців (виробників) на даний момент підписання договору часто системно призводять до ситуації, при якій на ринку фінансуються покупки товарів (послуг) найгіршої якості відтак покупці, не маючи достовірної інформації про те, який з товарів пропонується кращої якості. В результаті відбувається несприятливий відбір - продавці хороших товарів йдуть з ринку, а середня ціна і якість товару знижуються. Таким чином теорія контрактів, а саме її наукове дослідження та правильне складання контракту із врахуванням всіх ключових особливостей потребує на сьогодні теоретичного дослідження значною мірою у сфері удосконалення взаємин, які фактично відіграють головну роль у економічному розвитку всіх суб'єктів ринкових відносин.

Мета роботи – дослідити основні особливості теорії контрактів та запропонувати основні засади щодо процесу удосконалення взаємин суб'єктів господарювання.

Постановка цілей. Дослідити основні особливості теорії контрактів в розрізі процесу удосконалення взаємин суб'єктів господарювання, запропонувати основні засади щодо удосконалення теорії контракту.

Об'єкт дослідження – особливості теорії контрактів в розрізі процесу удосконалення взаємин суб'єктів господарювання.

Виклад основних положень дослідження. Теорія контрактів як розділ сучасної економічної теорії розглядає визначення параметрів контракту економічними агентами в умовах (як правило) асиметричної інформації. Сучасна теорія контрактів базується на ключових моделях, що формалізують ідеї інституційної та інформаційної економіки, привнесені в світову